

CENTERPARTIET STOCKHOLMS LÄN

DISTRIKTSSTÄMMA 2023

MOTIONSGRUPP 2

(Hälsa- och sjukvårdsfrågor, Omsorg, Sociala frågor, Socialförsäkringar
Socialförsäkringar och pensioner, Vård och omsorg)

Med kommitténs förslag

Motion #275

Motionsskrivare: Lena Westin

SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Hälso- och sjukvårdsfrågor

Medmotionärer: Styrgruppen för Centerpartiets Senior nätverk för Stockholms stad och län: Lena Westin, Karin Halldin, Bengt Ericsson, Björn Berg, Kent Ivarsson, Göran Råsmar, Magnus Eriksson, Olle Eriksson, Ellinor Moberg

Förebyggande och hälsofrämjande insatser ökar livskvaliteten

Förebyggande vård är en av de viktigaste åtgärderna för att vända krisen inom svensk sjukvård. Svensk hälso- och sjukvård är idag alltför fokuserad på att bota sjukdomar.

SKR konstaterar i sin ekonomirapport 2019 att regionerna och kommunerna behöver genomföra stora effektiviseringar och ställa om arbetet till förebyggande insatser och ny teknik för att klara sin ekonomi.

Om vi inte kraftigt förstärker den förebyggande hälsovården är risken stor för en kostnadsexplosion inom sjukvården med stor påverkan på välfärdsutrymmet.

Fram till 2030 beräknas antalet 80+, den allra mest vårdkrävande åldersgruppen, öka med 50 %. Större fokus på åtgärder mot ohälsosamma levnadsvanor gör att färre insjuknar i diabetes, hjärt- och kärlsjukdomar, ledbesvär, cancer och andra kroniska folksjukdomar.

Förebyggande åtgärder har t ex 80 %-ig effekt på hjärtkärlsjukdomar och 30 %-ig effekt på all cancer. Insatserna mot tobaksbruk, alkohol- och narkotikamissbruk sänker drastiskt sjukdomsriskerna.

Forskningen gör nu också stora framsteg när det gäller att genom screening upptäcka sjukdomar i ett tidigt stadium när chansen att behandla framgångsrikt är större.

Likaså kommer allt effektivare vacciner mot sjukdomar som orsakar stort lidande och nedsatt allmäntillstånd, t ex bältros. Även de vacciner som är gratis används i alltför liten grad, t ex mot säsongsinfluensa och pneumokocker.

Flera friska år och minskat lidande blir följderna om man lyckas förändra ohälsosamma levnadsvanor, förhindra sjukdomar eller upptäcka sjukdomar tidigt. Det kräver att samhället satsar på att öka kunskapen om hur ta ansvar för sin egen hälsa. Hälsofrämjande insatser för äldregruppen måste därför öka, i enlighet med Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande insatser. Detta kan ske genom riktade hälsokartläggningar följda av dialogsamtal, motion på recept, kostinformation mm.

Om preventionen ska ta fart måste primärvården/vårdcentralerna ta täten med expertis på hälsoområdet som fysioterapeuter, psykologer, hälsopedagoger m fl. i samverkan med kommunernas äldreomsorg.

Föreningsliv, skola, företag med flera måste involveras i detta.

Bristande tandstatus leder ofta till andra sjukdomar, regelbundna undersökningar har god förebyggande effekt. I avvaktan på en utredning om en reformering av tandvårdsförsäkringen föreslås därför en kostnadsfri undersökning och behandling av tandhygienist årligen.

Undertecknade hemställer därför att partistämman beslutar

Att-sats

- 71: att förebyggande hälsosamtal (kost, motion, droger, fallprevention, läkemedelsgenomgång mm.) prioriteras och inryms i primärvården, för att förebygga sjukdom och minska behovet av omsorg och vård för den enskilde och samhället.
- 72: att sjuk- och hälsovården tillämpar screeningprogram och ökad ambition för tidig upptäckt av de vanligaste cancerformerna prostatacancer, bröstcancer, livmodercancer med mera. Gör prostatascreening obligatorisk från 60 år och erbjud mammografi livet ut.

- 73: att verka för kostnadsfri vaccination mot sjukdomar som kan förebyggas eller kraftigt begränsa förloppet, typ bältros.
- 74: att hälsoupplýsning i seniororganisationer, radio, TV m fl om påverkbara riskfaktorer ska ökas för att höja kunskapsnivån och medvetendegraden hos allmänheten.
- 75: att stärka den förebyggande tandvården t ex genom uppsökande regelbunden bedömning av tandhygienist och utveckla tandvårdsstödet så att resurserna i högre grad riktas mot dem med störst behov, som äldre och sjuka samt personer med små ekonomiska marginaler.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen tackar motionärerna för den inkomna motionen som belyser flera viktiga åtgärder i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Sverige står inför stora demografiska utmaningar, likväl sociala, där hälsoklyftan mellan olika åldrar och socioekonomiska förhållanden ökar. Där blir det särskilt viktigt med de förebyggande åtgärderna från alla instanser i samhället för att kunna upprätthålla en likvärdig samhällsservice även i framtiden. I budgetmotionen 2022 lade Centerpartiet 300 mnkr på mammografi och cancerscreening i syfte att beta av "screeningskulden" som uppstått under pandemin. Det är satsningar som saknats hos andra partier. Distriktsstyrelsen delar således motionärernas åsikter om att öka ambitionerna i screeningen. Centerpartiet anser till exempel att den övre åldersgränsen för mammografi ska slopas med hänsyn till att antalet nyinsjuknande i bröstcancer ökar. Distriktsstyrelsen föreslår däremot inte stämman att bifalla den specifika meningen om att hälsoundersökningar ska vara obligatoriska, det vill säga påtvingande, det är något upp till varje enskild individ att bedöma. Däremot är upplýsningen om screeningar helt vitala för att individer ska göra välinformerade val. Det är däremot inte upp till politiken att avgöra vad som sänds på radio eller TV, men politiken kan rikta resurser till informationskampanjer eller ge uppdrag till nämnder och styrelser som ansvarar för sjukvården och omsorgen. I den bästa av världar där pengar inte är en bristvara ska självklart tandvården subventioneras på samma sätt som sjukvården, men det finns så stora brister och behov inom andra delar av hälso- och sjukvården som vi behöver lösa först. Centerpartiet vill i första hand satsa på att stärka insatserna för att äldre, sjuka och personer med funktionsnedsättning ska få bra tillgång till förebyggande tandvård.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 71: Bifall
72: Avslag
73: Bifall
74: Avslag
75: Avslag

Yrkande

Camilla Eriksson

Att-sats

- 72: Bifall
75: Bifall

Kommitténs förslag

- 72: Avslag
75: Avslag

Motion #336

Motionsskrivare: Per Pettersson

SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Sociala frågor

Medmotionärer: Markus Berglund, Uppsala; Mats Gezelius, Stockholms Stad

Släpp alkoholförsäljningen fri

Systembolaget är ett hyfsat bra företag, det har egentligen bara två problem: det är statligt ägt och det har monopol. Det är saker som inte längre behövs i dagens Sverige. Redan i Harrysrapporten 2016 konstaterades att svenskarnas alkoholkonsumtion förändrats och att speciellt unga var minst intresserade av alla åldersgrupper av att gå ut och festa och dricka sig berusade, och värdesätter istället värde för pengarna och att umgås med vänner och kolleger. Detta är ett beteende som vi ser även i andra åldersgrupper och svenskens alkoholvanor har de senaste decennierna blivit betydligt mer kontinentala. Den gamla kopplingen till brännvinsbältet i Europa är bruten och de sista resterna av detta är på väg bort i stadig takt. Till viss del har vi smarta telefoner och sociala medier att tacka för detta – ingen vill idag suppa sig full och göra bort sig eftersom bild- och filmbevis kommer att spridas som en löpeld – men också en utveckling där vi blir allt mer globaliserade och lyfter blicken och tar inspiration av andra länder påverkar i positiv riktning.

Sen är alkohol såklart inte en helt oproblematiske vara. Den går att missbruka. Tyvärr gäller det nästan allt i samhället och det kommer alltid att finnas en viss missbruksproblematik, oavsett vad det gäller. Vissa missbrukar mat, andra missbrukar sex. Forskning har visat att mycket missbruk inte primärt orsakas av att vissa saker är mer beroendeframkallande än andra, utan av sociala faktorer som exempelvis ensamhet och depression. Den som har de grundläggande egenskaper som utgör grogrund för missbruk kommer hitta något att missbruka och döva sin smärta med, tyvärr. Att motverka missbruk och förhindra att det ens uppstår handlar alltså om helt andra saker än att försöka kontrollera tillgången till vissa saker, så som alkohol.

Systemet med ett alkoholförsäljningsmonopol är tämligen ovanligt i världen idag och ifrågasätts på allt fler håll. I praktiken är det på många sätt också avskaffat genom vårt medlemskap i EU, då det går att beställa alkohol för hemleverans från andra länder. Sveriges stenhårda grepp om försäljningsmonopolet blir allt svårare att begripa. De senaste årens skandaler när det gäller korruption inom Systembolaget och hur vissa haft gräddfil in i sortimentet medan andra knappt ens övervägs för en plats på hyllorna har visat problemen med att ha ett monopol där försäljningen genererar vinst för tillverkare och leverantörer. Det går inte att applicera normala offentliga upphandlingar på ett bolag som ska försöka tillhandahålla ett brett sortiment för konsumenter och det blir därmed svårt att komma till rätta med speciellt vänskapskorruption. Det är dags att vi på allvar gör upp med 1950-talets alkoholpolitik och konstaterar att världen förändrats utanför Systembolagets dörrar. Vi behöver släppa monopolet och istället tillåta försäljning. Precis som med andra varor med åldersrestriktioner ska detta såklart ske med tillbörliga kontroller av att försäljning sker i enlighet med lagar och regler, precis så som sker där den fria marknaden redan idag får tillhandahålla alkohol på restauranger, barer, pubar och nattklubbar. Dessutom behöver vi jobba som ett samhälle för att minska ensamheten och andra orsaker till att människor missbrukar saker, oavsett vad dessa saker är.

Att-sats

- 87: Centerpartiet verkar för att helt avskaffa alkoholförsäljningsmonopolet till fördel för en fri marknad med tillräckliga kontroller för att tillse att försäljning sker i enlighet med lagar och regler, liksom försäljning av tobaksprodukter eller servering av alkohol
- 88: Centerpartiet verkar för en utredning av hur missbruksproblematik oavsett substans kan förebyggas i enlighet med de senaste forskningsrönen, med fokus på saker som ensamhet

och olyckliga människor

Yttrande Distrikt

Centerpartiet nationellt står för att behålla Systembolaget eftersom det är positivt för folkhälsan och bedöms leda till färre sociala problem. Centerpartiet i Stockholms län har i sitt valprogram 2022 tagit ställning för att arbeta för att underlätta för exempelvis gårdsförsäljning, mikrobryggerier och restauranger vad gäller tillstånd, tillsyn och regleringar. Nationellt står Centerpartiet redan idag för att kommunerna ska få ett ökat inflytande över var det ska finnas systembolag samt att underlätta för små producenter att ta sig in på marknaden. Vi upplever det ställningstagandet som ett steg i motionärernas ambition. En viktig del i att begränsa alkoholens negativa konsekvenser är genom att hålla nere den totala konsumtionen via tillgänglighetsbegränsade åtgärder.

Forskning som kan bidra till ökad folkhälsa och minska lidande och död, inte bara för den egna individen utan även för människor omkring, är såklart viktig. Idag bedrivs forskning och studier inom området på flertalet lärosäten som vi kan se en vinst i att samla dessa kunskaper.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

87: Bifall

88: Besvarad

Reservation:

Att sats 87 till fördel för Avslag : Patrik Buddgård, Raymond Moubé, Jonas Riedel

Yrkande

Patrik Buddgård

Att-sats

87: Avslag

Kommitténs förslag

87: Bifall

Motion #588

Motionsskrivare: Lisa Rosengård
SUNDBYBERG C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Hälso- och sjukvårdsfrågor

Förbättra folkhälsan genom rätt tandvård för alla.

Förbättra folkhälsan genom rätt tandvård för alla.

Att-sats

- 176: Att avgifter för preventiva munhälsoinsatser ska vara likställda med avgifter för andra preventiva vårdinsatser
- 177: Att den bästa tandhälsovården som skapar friska tänder och friskt tandkött ska belönas genom ett bonussystem
- 178: Att avgift för tandvård som innebär enklare lagningar i munnens basbett (20 tänder) ska vara på samma nivå som avgifter vid annan offentlig vård.
- 179: Att priset för ett basbesök hos tandläkaren ska jämföras med priset för ett basbesök hos läkaren.
- 180: Att övriga omfattande estetiska tandvårdsingrepp får bekostas privat.

Yttrande Distrikt

2008 genomförde dåvarande alliansregeringen en tandvårdsreform med ett allmänt tandvårdsbidrag och ett högkostnadsskydd för att fler skulle få råd till regelbundna tandvårdsbesök. 2013 genomfördes också ytterligare förstärkningar, som stöd till personer som kan få problem med tänderna på grund av sin sjukdom eller funktionsnedsättning. Fortfarande är dock avgifterna för tandvård betydligt högre än ett läkarbesök. Vi ser att detta med tiden behöver ses över för att alla kostnaden inte ska hindra någon att ha en bra munhygien och kunna få hjälp med sina tänder och på längre sikt bör därför tandvården subventioneras på samma sätt som sjukvården. Men en sådan reform skulle kräva mycket stora ekonomiska resurser och vi ser att det finns stora brister och behov inom andra delar av hälso- och sjukvården som vi först behöver lösa, En sådan förändring behöver dessutom ske stegvis och vi vill i första hand stärka insatserna för att äldre, sjuka och personer med funktionsnedsättning ska få bra tillgång till förebyggande tandvård.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 176: Besvarad
177: Avslag
178: Besvarad
179: Besvarad
180: Besvarad

Yrkande

Annika Nordgren

Att-sats

178: Bifall

179: Bifall

Kommitténs förslag

178: Besvarad

179: Bifall

Motion #593

Motionsskrivare: Virginija Karrenbauer
NACKA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Hälso- och sjukvårdsfrågor

Högspecialisera vård och sällsynta diagnoser: Videobesök utanför regionens gränser

Antalet videobesök till sjukvården har ökat lavinartad under pandemiåren, både till primärvård, specialistvård och hälsoprofessioner. Dessvärre är det bara möjligt att genomföra videosamtal inom regionens gränser.

För patienter med sällsynta diagnoser som kräver högspecialiserat vård på några av Universitetssjukhuset (ffa för dessa patienter som är rörelsehindrade och har personliga assistenter) skulle videobesök med läkare och specialister över hela landet skulle skapa en mer jämlik och valfri vård. Patienterna är utspridda över hela Sverige och patienter med vissa diagnoser tas hand om enbart på någon eller några högspecialiserade mottagningar i landet. Om dessa patienter ges möjlighet att träffa en specialist inom området, via videosamtal, skulle de som bor längre ifrån universitetssjukvården och har rörelse hinder inte missgynnas. Just idag saknas det tekniska förutsättningar att boka videosamtal utanför regionen gränser. För att ge patienter med sällsynta diagnoser en jämlik, högkvalitativ vård över hela Sverige finns ett behov av att ha videobesök utanför regionens gränser.

Att-sats

183: att tekniska möjligheter och finansiella ersättningsmodeller ska tas fram för att patienter och vårdgivare ska kunna mötas via video, utanför regionens gränser.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen tycker att det är självklart att det ska vara möjligt att kunna möta sin specialistläkare via videosamtal när behovet finns, exempelvis vid stora avstånd. En bra vård får inte hindras av tekniska problem om dessa går att lösa. I de fall detta inte fungerar i dag ser vi positivt på att lösningar tas fram.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

183: Bifall

Motion #152

Motionsskrivare: Jan Westerlund
SOLLENTUNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Omsorg

Motion om LSS-lagen

Hur ser vi på våra funktionsnedsatta i Sverige idag? Tycker vi inte att de ska ha rätt att leva ett så bra liv som möjligt? Sedan den socialdemokratiska regeringen skickade regleringsbrevet till Försäkringskassan så har vi sett en dramatisk nedgång på beviljandet av assistanstimmar och vi har inte sett att den nuvarande moderatledda regeringen hitintills visat något stort intresse av att ta tag i frågorna som rör funktionsnedsatta. Man skulle nästan kunna säga att även i den nuvarande moderatledda regeringen finns en ovilja att reformera lagen. Därför måste vi från Centerpartiets håll ligga på regeringen för att de ska lägga propositioner på riksdagens bord som förbättrar situationen för funktionsnedsatta.

Nu är det dags att vi inom Centerpartiet visar att vi på riktigt står upp för funktionsnedsatta.

Att-sats

- 28: Ett expertråd inrättas som ska ligga direkt under partistyrelsen där personer med adekvata kunskaper inom LSS & funktionshinderpolitik sitter, så att partistyrelsen kan få råd i frågor som rör de funktionsnedsatta.
- 29: Alla våra talespersoner tar upp funktionshinderfrågor och binder ihop dessa med respektive ansvarsområde.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen tackar motionären för den inkomna motionen i en så viktig fråga. Vi behöver komma tillbaka till det som var grundtanken med LSS – en frihetsreform och en rättighetslagstiftning. Dagens lagstiftning ger inte en likvärdig assistans och skapar oro, otydlighet och onödigt krångel för de som är i behov av hjälp. Det handlar om människors liv och rätten till en normal vardag. Just nu arbetar Centerpartiet på riksnivå med att ta fram nya förslag kring funktionshinderpolitiken, resultatet kommer att presenteras under våren 2023. I nuläget har partistyrelsens inga råd knutna till styrelsen med expertiskunskap, men inhämtar information från såväl förbund som organisationer med stor kunskap om olika politiska områden och människors vardag. Distriktsstyrelsen håller med motionären om att beslut ska tas så nära människor som möjligt men ser i nuläget inte att partistyrelsen inrättar expertråd i enskilda politiska frågor, även om frågorna är av stor vikt, men välkomnar att en diskussion förs om hur adekvat kunskap kan härledas från personer med en bred informationsbank och instämmer med motionens intentioner. Distriktsstyrelsen anser dock att det ska vara upp till partistyrelsen att bestämma formerna för det. Tillgänglighet ska vara ett ständigt perspektiv i de politiska beslut som partiet tar, det gäller allt ifrån stadsplaneringen, vården och skolan eftersom Centerpartiet eftersträvar en likvärdig tillgång till samhällsservice. Det är ett grundläggande synsätt som partiets företrädare har skrivit under på och som kan härledas ur partiets idéprogram.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 28: Avslå
29: Besvarad

Yrkande

Jan Westerlund

Att-sats

28: Bifall

Kommitténs förslag

28: Avslag

Motion #179

Motionsskrivare: Karin Halldin

SÖDERTÄLJE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Omsorg

Medmotionärer: Centerpartiets Senior nätverk för Stockholms stad och län:

Ellinor Moberg, Karin Halldin, Kent Ivarsson, Göran Råsmar, Bengt Ericsson, Magnus Eriksson, Lena Westin, Olle Eriksson och Björn Berg

Värdighet och livskvalitet i äldres omsorgsboende

En stor och växande andel av Sveriges befolkning är seniorer. Idag finns över 2 miljoner människor som är över 65 år och äldre. Det är en ökning med cirka 300 000 jämfört med läget 2010. År 2050 beräknas antalet 85-åringar och äldre fördubblas jämfört med idag.

Äldre är en heterogen grupp som inkluderar människor i ett brett åldersspann. Det är människor med olika bakgrund, utbildning, intressen, färdigheter, kultur och boendemiljö. Allt fler har god hälsa högt upp i åren. Men med stigande ålder försämras hälsan och de fysiska funktionerna. Det är oundvikligt. Behovet av fler äldreboenden kommer därför att öka i hela landet i takt med att antalet äldre-äldre blir fler. Att satsa på boenden som möjliggör god vård och omsorg med bibehållen värdighet och livskvalitet är en angelägenhet för flertalet kommuner i landet.

Boenden som präglas av kvaitet, mångfald och valfrihet måste stå i fokus. Där är driftsformen underordnad. Kommunal eller fristående regi, alla ska ha samma målsättning, en trygg, värdig och kompetent omsorg med livskvalitet hela vägen till livets slut i varje region och kommun.

Omsorgen kan ske i hemmet eller i omsorgsboenden beroende på den äldres och anhörigas önskan och vilja. Det är varje individs livskvalitet som ska prägla omsorgen oavsett var och hur man väljer att bo.

Livskvalitet innebär att bli sedd för den man är. Och att få fortsätta, uppleva omvärlden med sina sinnen, det berikar dagarna och skapar livslust.

Grunden är fysiskt fungerande boenden med behagligt inomhusklimat, rätt belysning, trivsam miljö såväl inne som ute och som underlättar förflyttning för alla med olika funktionshinder. Att utemiljön möjliggör trygg utevistelse där man kan ta en promenad, njuta av årstidernas växlingar och växtlighet, fågelsång och husdjur är nödvändigt och värdigt.

Att få vård och medicin efter behov av personal med geriatrisk kompetens och som har kunskap om äldres behov borde vara en rättighet.

Livskvalitet är också att få njuta av god, säker och vällagad mat i tillräcklig mängd och anpassad till varje persons behov och önskemål. Positivt är om maten kan lagas på boendet av närproducerade livsmedel. Det ger möjlighet till en bra dialog mellan kök och de boende. Mat stimulerar minnen från förr, låt därför gärna maten följa årstidernas högtider och traditioner. Mat tränar också sinnen för smak (salt, sött, surt, beskt, umami) och för känslan, synen och hörseln. Mat ger energi och näring så man orkar mera och undviker undernäring och svält. Detta är stimulans i det lilla men som är så viktig för varje människa.

Livskvalitet är att få uppleva gemenskap, glädje och trygghet genom social stimulans och samvaro i måltider och kulturaktiviteter. Social stimulans sker också i sällskap med husdjur som tillhör boendet. Att få känna och klappa en katt eller hund är värdefullt, det skapar lugn och harmoni. Lika angeläget på varje boende är ett rikt kulturutbud med sång, musik, läsning, teater, rörelser och dans, ett uppmuntrande samtal, en gudstjänst. Att se glädjen i den äldres ögon och att personen, som varit innesluten i sin vård länge, helt plötsligt stämmer in i en sång från barn- och ungdomstider, det är livsglädje. Att äldreboenden samverkar med föreningar, studieförbund, fristående kulturpersoner och trossamfund i lokalsamhället berikar och gör boendet som en del i lokalsamhället. Det är hög tid att satsa framåt nu.

Undertecknare yrkar att Centerpartiet initierar

Att-sats

- 33: Att Sveriges kommuner redan nu planerar och prioriterar boenden för äldre så att man är rustad för den demografiska utveckling vi ser inför 2030 – 2050.
- 34: Att öka kompetens och kunskap för personal i äldreomsorgen. Utbildning för omsorg och vård ska krävas för anställning och innan 2030 bör alla som arbetar med omvårdnad i svensk äldreomsorg minst ha en undersköterskeutbildning. Stimulera kökspersonal inom omsorgen med ökad kunskap i nutrition och i kost, konsistensanpassning och måltidsplanering som är anpassad för äldre.
- 37: Att ta fram riktlinjer och säkra kvalitetsnivåer som ska gälla för hela landet för en trygg och nära vård till personer som bor på olika äldreboenden.
- 38: Att verka för att alla kommuner genom samverkan med regionen får tillgång till en medicinsk ansvarig läkare (MAL).
- 39: Att det alltid ska finnas fasta sjuksköterskor knutna till olika äldreboenden liksom tillgång till fasta läkare för de boende.
- 40: Att en utredning görs för att förbättra arbetsmiljön i hela landet för personer som arbetar inom äldreomsorgen och därmed höjer yrkets status och underlättar rekrytering.
- 41: Att alltid satsa på god och säker mat och stimulerande måltider för att minska risken för undernäring och svält. Samt inse att mat och måltider stimulerar minnen och sinnen, gemenskap och samvaro. Vällagad och individanpassad mat är lika viktig som medicin.
- 42: Att det ska finnas ett rikt strukturerat utbud av kulturaktiviteter inom äldreomsorgens verksamhet. Samt att samverka aktiviteterna med olika kulturaktörer i närområdet för att öka gemenskapen mellan boendet och det lokala samhället.
- 43: Att utveckla, stödja och stimulera sociala och kulturskapande aktiviteter. Samt att alltid sträva efter ett ökat utbud inom "Kultur i vården"
- 44: Att säkerställa valfrihet och inflytande inom äldreomsorgens olika boenden för de äldre och deras anhöriga.
- 45: Att verka för högre och mer generella statsbidrag samt att stimulera ekonomisk utveckling i landsbygdskommuner. Detta i syfte att finansiera hög och likvärdig kvalitet inom äldreomsorgen i hela landet. Ge äldreomsorgen det lyft den behöver nu.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen vill tacka motionärerna för en viktig motion med aktuella förslag för en bättre livskvalitet inom äldreomsorgen.

Centerpartiet vill genomföra omfattande regelförenklingar för att förenkla och förkorta planprocessen för att kunna bygga snabbare och billigare. Kommunerna har stort ansvar för särskilda boendeformer men också för att planera för de behov som kommer uppstå i ordinarie bostadsbeståndet. Anpassning av befintliga bostäder ska kunna göras i större utsträckning så de passar för äldre som vill bo kvar hemma. Det måste också bli enklare för äldre att flytta till en mindre och mer tillgänglig bostad, bland annat genom att se över flyttskatten. Vi vill också säkerställa att det finns möjligheter att flytta till trygghets- eller äldreboenden för de som vill och

behöver det. Det är viktigt att det finns möjlighet att antingen få flytta in på ett boende men också kunna bo kvar hemma för den som vill och kan. Att känna att man själv har makten över sitt egna liv.

Kompetensen behöver öka i äldreomsorgen. Utbildning för omsorg och omvårdnad ska krävas för anställning i äldreomsorgen, och innan 2030 bör alla som arbetar med omvårdnad i svensk äldreomsorg minst ha en undersköterskeutbildning. Centerpartiet har under mandatperioden säkrat kraftfulla satsningar på ökade utbildningsmöjligheter för personal inom äldreomsorgen, samt särskilda satsningar för sjuksköterskor. För att förbättra primärvården vill vi att utbildningen av specialister i allmänmedicin prioriteras och att den geriatriska kompetensen i primärvården ökar. Vi vill också verka för att fler vårdcentraler har särskilda äldrevårdsmottagningar som är specialiserade inom området. Vi vill införa en rätt till fortbildning för personalen i vård och omsorg.

Mat och måltider är viktigt för allas hälsa och livskvalitet. Det finns omfattande kunskapsstöd och många goda exempel på hur verksamheter jobbar personcentrerat med kosten. Staten behöver se till att alla kommuner får jämlika förutsättningar att implementera de nationella kunskapsstöden. Centerpartiet vill att regeringen ser över hur Socialstyrelsen och andra myndigheter kan underlätta för alla kommuner att få kunskap om och implementera systematisk mat- och måltidsuppföljning, men ser inte nödvändigtvis att fler styrdokument och ökad byråkrati är rätt väg att gå.

Centerpartiet vill också se ett kulturlyft för vård- och omsorgspersonal. Det finns många exempel på hur kulturen har varit ett stärkande inslag under coronapandemin med bland annat dans och sång som framförts utanför äldreboenden. Mycket bra verksamhet finns men en förstärkning av kunskaper för vård- och omsorgspersonal skulle ge än mer utbyte över tid.

Just nu pågår ett arbete med ett särskilt landbyggsprogram som kommer att presenteras av partistyrelsen på partistämman i höst. Distriktsstyrelsen anser därmed att sista att-satsen är besvarad.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 33: Besvarad
- 34: Besvarad
- 35: Besvarad
- 36: Besvarad
- 37: Bifall
- 38: Besvarad
- 39: Besvarad
- 40: Besvarad
- 41: Besvarad
- 42: Besvarad
- 43: Besvarad

Motion #183

Motionsskrivare: Karin Halldin

SÖDERTÄLJE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Omsorg

Medmotionärer: styrgruppen för Centerpartiets Seniornätverk för Stockholms stad och län:

Karin Halldin, Lena Westin, Kent Ivarsson, Ellinor Moberg, Göran Råsmar, Magnus Eriksson, Bengt Ericsson, Olle Eriksson och Björn Berg

Eliminera stela och kantiga riktlinjer för bedömning av omsorgsbehov och minutstyrning av arbetet inom äldreomsorgen

Sverige har en god äldreomsorg i jämförelse med många andra länder men det finns vissa brister som bör åtgärdas. Kvaliteten inom våra särskilda boenden men även inom hemtjänst i ordinärt boende kan säkerställas genom samverkan mellan flera professioner på ett systematiskt sätt. Idag saknas också tillgång till databaser med publicerade forskningsresultat vilket utgör en risk.

Äldre är en stor växande grupp i befolkningen och även gruppen som kommer att vara i behov av omsorg samtidigt som konkurrensen om arbetskraft ökar.

När det gäller äldreomsorg är det redan idag svårt att både rekrytera och att behålla personal. Arbetsmiljön kan variera kraftigt eftersom arbetet ofta sker i enskilda hem. Arbetet kan upplevas både stressigt och tungt.

För att äldreomsorgen i framtiden ska kunna konkurrera om arbetskraft och samtidigt behålla en god kvalitet i omsorgen behövs utökade anslag till forskning. Stela och kantiga riktlinjer för bedömning av omsorgsbehovet kan hindra äldre att utföra aktiviteter som de tycker om och mår bra av. Riktlinjer som upplevs rättvisa och mindre detaljstyrda behövs.

Äldre personer är stora konsumenter av kultur, teater, opera, konserter, konst, litteratur mm. Många äldre kan dock inte aktivt delta i kulturlivet. Det kan bero på rörelsehinder, svag ekonomi etc. Det är klarlagt att kulturkonsumtion gynnar hälsan och främjar livskvaliteten för sjuka och äldre. Kultur bryter ofrivillig ensamhet.

Att-sats

- 44: att riktlinjer som ska gälla för hela landet tas fram för en trygg och nära vård för personer som bor på ett särskilt boende eller har hjälp via hemtjänsten i sitt ordinära boende
- 45: att anslagen till forskning kring en god omsorg och en god arbetsmiljö för personalen ökas
- 46: att Sveriges kommuner ändrar inriktningen inom hemtjänsten från en minut- och insatsstyrd verksamhet till att ha fokus på relationen med brukarna och ge dem möjlighet till att vara delaktiga i hur deras behov av stöd skall utformas.
- 47: att det ska finnas ett rikt strukturerat utbud av kulturaktiviteter inom äldreomsorgens verksamhet
- 48: att Centerpartiet ska stödja och stimulera sociala och kulturskapande aktiviteter
- 49: att vi ska öka utbudet inom Kultur i vården

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen vill börja med att tacka motionerna för en viktig och aktuell motion.

Centerpartiet har länge drivit på för att fasta omsorgskontakter ska bli verklighet. Vi vill att alla äldre med hemtjänst eller särskilt boende ska ha rätt till en fast omsorgskontakt. En fast kontakt spelar stor roll för att känna igen och uppfatta förändringar i den äldres hälsotillstånd,

som stöd och avlastning för anhöriga och trygghet för den äldre själv. Vi tycker att den fasta omsorgskontakten alltid ska ha undersköterskekompetens senast från år 2026, det är viktigt eftersom rollen som fast omsorgskontakt kräver vårdkompetens. Vi vill satsa på personalen och öka kompetensen inom äldreomsorgen. Vi vill exempelvis införa en specialistutbildning i geriatrik för sjuksköterskor, och att senast år 2030 ska alla som jobbar i äldreomsorgen med omvårdad ha undersköterskekompetens. Fler ska vilja jobba i äldreomsorgen! Ge större ansvar till personalen i äldreomsorgen. Vi tror att det är nödvändigt om den avancerade sjukvården i hemmet ska kunna byggas ut, något vi tror behövs för framtiden. Arbetsmiljön måste givetvis vara hållbar för dessa anställda. Det är mycket viktigt att arbetsmiljöarbetet fungerar på alla arbetsplatser. Vi anser att dagens system med regionala skyddsombud behöver utvärderas. Vår utgångspunkt är att ansvaret för tillsynen av arbetsmiljön är och måste vara ett myndighetsansvar.

Kulturen och folkbildningen är nycklar till en bättre folkhälsa. Genom kultur- och idrottsevenemang skapas möjligheter för människor att mötas. Att delta i sådana aktiviteter kan vara ett sätt att bryta den ensamhet som många äldre upplever.

De restriktioner som följt av pandemin har drabbat många kulturverksamheter, men har också medfört att fler blivit vana att delta vid olika typer av digitala arrangemang. Kulturen har på flera håll har varit ett stärkande inslag under coronapandemin med bland annat dans och sång som framförts utanför äldreboenden. Möjligheten att kunna delta i kulturaktiviteter digitalt och på distans kan i ännu högre grad bidra till att tillgängliggöra kulturen för fler. Det är en positiv utveckling som Centerpartiet vill värna och främja.

Centerpartiet vill också se ett kulturlyft för vård- och omsorgspersonal. Det finns många exempel på hur kulturen har varit ett stärkande inslag under coronapandemin med bland annat dans och sång som framförts utanför äldreboenden. Mycket bra verksamhet finns men en förstärkning av kunskaper för vård- och omsorgspersonal skulle ge än mer utbyte över tid.

Distriktsstyrelsen anser dock att det är upp emot olika anordnare att styra sin vård och omsorg och väljer därför att avslå sista att-satsen, men instämmer i intentionerna där vi har en ambition om att alla regionpolitiker tar sitt ansvar för att underlätta för kultur inom vården.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 44: Besvarad
- 45: Besvarad
- 46: Besvarad
- 47: Besvarad
- 48: Besvarad
- 49: Avslag

Motion #710

Motionsskrivare: Magnus Persson
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Sociala frågor
Medmotionärer:
Henrik Juhlin, Huddinge, Stockholms län
Michaela Haga, Österåker, Stockholms län
Unn Harsem, Uppsala

Om detaljhandelsmonopolet för alkohol

Systembolaget innehar idag enligt alkohollagen ett detaljhandelsmonopol på försäljning av alkoholdrycker. Det är en del av Sveriges restriktiva alkoholpolitik, men det finns egentligen inget i sak som säger att monopol är en förutsättning för att upprätthålla en ansvarsfull och restriktiv alkoholpolitik. Även med en marknad i konkurrens är det fullt möjligt att hålla starka begränsningar av alkoholpolitiska hänsyn, exempelvis vad gäller begränsningar i butiksutformning, tillåtna säljmetoder, reklambudskap, förbud mot rea-prissättning, begränsade öppettider mm.

Detaljhandelsmonopolet leder dessutom till ett indirekt monopol i inköpsleden. Små alkoholtillverkare tvingas mellan endast distribution till restauranger, eller passa in i de mallar som Systembolagets upphandlingar innebär. Det gynnar en osund alkoholkultur, stora tillverkare av industrilager, snarare än de små hantverkstillverkarna som tillverkar alkoholdrycker i första hand för smakupplevelsen snarare än yrseffekten. Dessutom har det gjort det omöjligt eller i varje fall mycket svårt att införa möjlighet till gårdsförsäljning i mindre skala hos tillverkare, något som Centerpartiet en längre tid förordat.

Vi tror med ovanstående motivering att detaljhandelsmonopolet för alkohol, likt det tidigare detaljhandelsmonopolet för läkemedel, har spelat ut sin roll.

Att-sats

197: att detaljhandelsmonopolet för alkoholdrycker, likt apoteksmonopolet, avskaffas och ersätts av ett system med licensierade tillståndsgivna butiker

Yttrande Distrikt

Centerpartiet nationellt står för att behålla Systembolaget eftersom det är positivt för folkhälsan och bedöms leda till färre sociala problem, i det instämmer vi. Centerpartiet i Stockholms län har i sitt valprogram 2022 tagit ställning för att arbeta för att underlätta för exempelvis gårdsförsäljning, mikrobryggerier och restauranger vad gäller tillstånd, tillsyn och regleringar. Nationellt står Centerpartiet redan idag för att kommunerna ska få ett ökat inflytande över var det ska finnas systembolag samt att underlätta för små producenter att ta sig in på marknaden. Vi upplever det ställningstagandet som ett steg i motionärernas ambition.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

197: Bifall

Reservation:

Att sats 197 till förmån för avslag: Jonas Riedel

Motion #735

Motionsskrivare: Albin Schlegel Åberg
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Sociala frågor

Medmotionär: Didrik, Nolte, Centerpartiet Stockholms stad

Reformera Svensk alkohollagstiftning - för folkhälsans bästa!

Det svenska monopolet på, och regleringar av, alkoholförsäljning tillhör de mest restriktiva i hela Europa. Detta motiveras genom ett folkhälsoperspektiv, där riskerna antas minska av hårdare statlig kontroll. Problemet är att detta bevisats vara ett antagande som helt saknar verklighetsförankring. Vi vill därför att Centerpartiet i Stockholm verkar för en liberalisering av den svenska alkohollagstiftningen.

Först och främst är det viktigt att förstå hur hårt reglerad försäljningen av alkohol idag är. Av EU:s 28 medlemsländer är Sverige det enda landet som inte tillåter försäljning av drycker med en alkoholhalt över 2,25 procent (3,5 för öl) i livsmedelsbutiker. Sverige har också högst åldersgräns i hela EU för köp av öl och vin – 20 år – vilket i övriga unionen som regel är 18 år.

Vidare har Sverige de senaste decennierna liberaliserat marknaden för alkohol där Systembolagets öppettider förlängts, alkoholisk och bag in box viner har tillåtits och antalet butiker har nästintill fördubblats sedan 1959. Detta har inte medfört större andel alkoholrelaterade skador, och det alkoholrelaterade våldet har från 1990-talet minskat mer än annat dödligt våld. Folkhälsomyndigheten har även fastslagit att riskkonsumtionen av alkohol minskat sedan 2006. Detta trots att alkoholmarknaden idag är betydligt mer liberal än tidigare.

Folkhälsomyndigheten fastställer även att riskkonsumtionen av alkohol minskat som mest för individer i åldern 16-29 år, där andelen med en riskkonsumtion år 2006 låg på 33% och 2021 på 19% - en minskning på hela 14 procentenheter. Således ökar inte en liberalisering av alkoholpolitiken ungdomars riskkonsumtion.

Vidare har Sverige en av Europas högsta alkoholskatter, vilket resulterar i att alkohol köpt i Sverige i snitt är 40% dyrare än alkohol köpt i övriga EU-länder. Konsekvenserna av detta är att svenska alkoholtillverkare fraktar över 40 miljoner liter öl och mellan fem och åtta miljoner liter cider till butikerna vid den tyska gränsen, där en lägre skatt resulterar i ett lägre pris. Av dessa produkter köps 99,9 procent av svenskar som fraktar dryckerna tillbaka till Sverige.

Konsekvenserna av denna höga beskattning på alkohol är många. Dels bidrar det till onödiga resor som påverkar klimatet negativt, men det uppmanar även till smuggling och överkonsumtion.

Sammantaget är det viktigt att vi klargör vad målet med svensk alkoholpolitik är, och ser till att detta kan tillgodoses genom liberala förslag. Är målet att minska de negativa hälsoeffekter som alkoholen medför? Då är varken hög alkoholskatt, alkoholmonopol eller en hög åldersgräns önskvärt. Med bakgrund till detta vill vi:

Att-sats

215: Att - Centerpartiet verkar för en avsevärd sänkning av alkoholskatten.

216: Att - Centerpartiet verkar för ett avskaffande av alkoholmonopolet

217: Att - Centerpartiet verkar för att åldersgränsen vid inköp av alkohol sänks till 18 år.

Yttrande Distrikt

Precis som motionärerna skriver har riskkonsumtionen för alkohol minskat hos unga över tid, detta är positivt för ungas folkhälsa. Redan idag får alkohol serveras till den som är över 18 år, men inte köpas på Systembolaget. Alkohol är dock lättillgängligt och säljs på svarta marknaden till ungdomar. Då myndighetsåldern i Sverige är 18 år så borde det också spegla den ålder man ska kunna handla på Systembolaget.

Den tidigare regeringen höjde skatterna på alkohol. Redan idag är det många som åker över landsgränser för att köpa stora volymer alkohol och smuggling riskerar att öka än mer. Därför anser distriktsstyrelsen att alkoholskatten ska hållas på en mer rimlig nivå och kan med fördel sänkas.

Distriktsstyrelsen står också bakom förslaget att avreglera det statliga alkoholmonopolet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

215: Bifall

216: Bifall

217: Bifall

Reservation:

Att sats 215 till förmån för avslag: Jonas Riedel, Anna Eneroth, Patrik Buddgård

Att sats 216 till förmån för avslag: Jonas Riedel

Att sats 217 till förmån för avslag: Jonas Riedel, Patrik Buddgård

Motion #741

Motionsskrivare: Albin Schlegel Åberg
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist:
Sociala frågor

En human narkotikapolitik

Svensk narkotikapolitik dödar. Målet med den svenska narkotikapolitiken har varit ett drogfritt samhälle, men tyvärr har det endast lett till att de omfattande problemen som droger skapar i samhället sopats under mattan. Det är inte längre en fråga om huruvida droger brukas eller inte. Droget bruket finns, och folk dör i samhällets frånvaro.

Idag är det kriminellt att bruka narkotika, vilket skapar ett stort stigma i samhället. Istället för att ge brukare vård riskerar de straff. Det ska inte vara kriminellt att ha ett missbruk. De utsatta ska inte mötas av samhällets kalla hand. Många forskare är eniga om att vi måste avkriminalisera bruket. Det räddar liv.

Cannabis är en av de största inkomstkällorna hos kriminella gäng. Det är även droghandeln som skapat flera av de stora gängkonflikterna de senaste årtiondet. En legalisering av cannabis skulle förvisso inte lösa problemen med den gängrelaterade brottsligheten, men det skulle strypa en stor inkomstkälla. Det är bättre om intäkterna från cannabisförsäljningen kan gå till vård än till vapen.

En legalisering skulle också innebära mer säkerhet för brukaren. Genom en legalisering kan brukaren garanteras renheten och äktheten av drogen. Det går att jämföra med de stora problemen kring alkohol som Sverige brottades med innan det legaliserades. Människor drack hembränt och mer skadlig sprit än den lagliga alkoholen som senare tog över och räddade liv. Alkohol är inte bra för kroppen, men det är bättre att bruket görs säkert, än att låtsas som om det inte finns. Detsamma gäller för cannabis.

Folkhälsomyndigheten vill utreda svensk narkotikapolitik. Norge och Tyskland är på väg att legalisera cannabis. Centerpartiet i Malmö vill göra Malmö till ett testområde för legalisering av cannabis. Vi ska inte halka efter. Det finns redan nu olika instanser för att göra bruk säkrare, och det är dags att vi tar nästa steg. Det handlar inte om att alla ska bruka cannabis, det handlar om att rädda liv.

Därför yrkar vi:

Att-sats

- 224: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att göra Region Stockholm till testområde för legalisering av cannabis.
- 225: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att avkriminalisera bruk av narkotika
- 226: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att Region Stockholm blir försöksregion för injektionsrum för människor med narkotikaberoende, och för ett samlat huvudmannskap av beroendevården.
- 227: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att fler sprututbytesmottagningar startas för att förbättra hälsan hos utsatta grupper.
- 228: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att på sikt legalisera cannabis.

229: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att öka kunskapen kring konsekvenser av drogbruk i samhället genom att uppdra till berörda myndigheter att sammanställa relevant information.

Yttrande Distrikt

Som motionären beskriver är det ofta i samhällets frånvaro människor med missbruksproblematik dör. Samhället ska inte vara frånvarande, därför ser vi hellre hur man verkar för stärkta skyddsfaktorer och vård, istället för att straffa de som lever i ett missbruk. En linje som Centerpartiet också förespråkar och arbetar för är att sjukvården ska ta över missbruksvården, istället för hos kommunerna ansvarar för det. Trösklarna behöver sänkas för att få vård och i Stockholms län har Centerpartiet i sitt valprogram med frågan om sprututbytesprogram och drogkonsumtionsrum och arbetar för detta i Region Stockholm.

Behandling för problematiskt cannabismissbruk ökar generellt i medel- och höginkomstländer och enligt folkhälsomyndigheten blir 1/3 som brukar Cannabis dagligen beroende, 1/6 som testar i tidig ålder fastnar och totalt blir 1/10 som någon gång testat Cannabisberoende. Cannabis är en drog som direkt påverkar den kognitiva förmågan och tex bilkörning. På lång sikt i nyare studier har ett missbruk av cannabis visat sig öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar hos unga och tidigare friska personer, även schizofreni finns evidens för att cannabis har en liten bidragande roll för uppkomsten av. Vi ställer oss därmed inte bakom en legalisering av cannabis men konstaterar att mer forskning behövs om cannabismissbruk och sociala- och hälsomässiga effekter.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

224: Avslag

225: Bifall

226: Besvarad

227: Besvarad

228: Avslag

229: Besvarad

Reservation:

Att sats 225 till förmån för avslag: Jonas Riedel

Att sats 228 till förmån för bifall: Olga Anikina

Yrkande

Annika Nordgren

Att-sats

225: Avslag

Heidi Henftling

Att-sats

229: Bifall

Kommitténs förslag

225: Bifall

229: Besvarad

Motion #589

Motionsskrivare: Virginija Karrenbauer
NACKA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Socialförsäkringar

Reseförbud till utlandet för barn vars föräldrar befinner sig i vårdnadstvister

Årligen avgörs 7000 vårdnadstvister i domstolen där 80 procent av fallen mynnar ut i ensam vårdnad. Varje år förs hundratals barn och unga bort från familjer i vårdnadstvister och "försvinner" till utlandet. Bortförda barn och unga utsätts i högre grad för olika former av våld och förtryck i utlandet. Man kan läsa mer i länkar nedan:

<https://jamstalldhetsmyndigheten.se/media/tg1hwpbh/bortf%C3%B6rda-barn-och-unga.pdf>
<https://www.regeringen.se/uds-reseinformation/bortforda-barn/>

Att-sats

- 181: Att barn och unga ska beläggas reseförbud till utlandet under pågående vårdnadstvist.
- 182: Att föräldrar, som har avsikt att starta en vårdnadstvist, ska informeras om reseförbud för barnet, redan under processens inledande skede.

Yttrande Distrikt

Gemensam vårdnad innebär som grund att vårdnadshavarna tillsammans ska fatta beslut i frågor som rör barnet och om barnets personliga angelägenheter. Idag kan det krävas intyg från den andra föräldern när du reser med ett minderårigt barn, hos flyg, tåg och andra resebolag är informationen bristfällig vad som faktiskt gäller.

Att skydda och trygga barnen ligger alltid i Centerpartiet utgångspunkt. Ett generellt förbud mot resor under vårdnadstvist har vi svårt att se men en starkare uppföljning när barnen eventuellt lämnar landet med en vårdnadshavare anser vi rimligt.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 181: Avslag
182: Avslag

Yrkande

Fredrik Svarén

Att-sats

- 181: Bifall
182: Bifall

Kommitténs förslag

- 181: Avslag
182: Avslag

Motion #251

Motionsskrivare: Karin Halldin

SÖDERTÄLJE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Socialförsäkringar och pensioner

Medmotionärer: Styrgruppen för Senior nätverket Stockholm stad och län:

Kent Ivarsson, Göran Råsmar, Karin Halldin, Ellinor Moberg, Bengt Ericsson, Lena Westin, Magnus Eriksson, Olle Eriksson och Björn Berg

Total renovering av pensionssystemet

Pensionssystemet och vilka pensioner det ger berör oss alla – förr eller senare. Det nuvarande systemet har visat sig vara finansiellt stabilt för staten men inte för individerna. Pensionernas köpkraft har urholkats. Gapet mellan löneutvecklingen i samhället och pensionernas utveckling har vuxit. Dessutom har skillnaden mellan fullt grundskydd genom garantipension och bostadstillägg till pensionsnivåer helt genererad av arbetsförtjänst blivit för liten. Vi är på väg mot en enhetlig grundpension.

Detta har blivit mycket tydligt sedan garantipensionen höjdes med 1000 kr i aug 2022, och därefter med ca 10 % (pga. inflationen) den 1 januari 2023, samtidigt som den höjningen i januari för den allmänna pensionen var 3 %. Effekten har blivit att numera får drygt hälften av alla pensionärer någon del av sin pension som garantipension. Detta i ett system som skulle ha raka rör mellan arbete och pension.

Pensionssystemet måste ses över och renoveras. Centerpartiet bör ta ett stort ansvar för att starta ett sådant arbete. I stället för utredningar om separata delar av systemet behövs en heltäckande genomgång av hela systemet, hur hänger delarna ihop och vilka förändringar krävs på kort och lång sikt.

Systemet måste också göras mindre komplext. Till och med experter på pensionssystemen har svårt att fullt ut förstå hur systemet fungerar och hur de ny tillagda förmånerna förhåller sig till varandra. Och för den vanlige pensionären är det helt omöjligt.

Det krävs en bred och total översyn av hela systemet. Lösningar och idéer från andra länder kan ge uppslag till konstruktionen av ett förnyat pensionssystem

Undertecknare föreslår att partistämman beslutar

Att-sats

60: Att Centerpartiet i den offentliga debatten och riksdagen ska arbeta för att en total renovering av hela pensionssystemet snarast genomförs

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för en välskrivna motion som lyfter en viktig fråga.

I grunden anser Centerpartiet att pensionssystemet har levererat. I mätning efter mätning rankas Sveriges pensionssystem som ett av de bästa i världen. Det har bred förankring i Riksdagen, det är fristående från statsbudgeten och det är motståndskraftigt mot ekonomiska kriser.

Centerpartiet anser dock att det är viktigt att den allmänna pensionen ökar. En avgörande del för att det ska vara möjligt är att fler människor kan jobba längre innan de går i pension. För det krävs bland annat bättre arbetsmiljö och möjlighet till omställning även senare under yrkeslivet.

Dessvärre ser vi att kvinnor fortfarande har betydligt lägre pensioner än männen. Orsaken till detta är inte pensionssystemet, utan framförallt att arbetsmarknaden fortfarande är ojämförbar.

Samtidigt finns det ett antal möjligheter även inom pensionssystemet, att stärka den ekonomiska jämställdheten för äldre. Centerpartiet har bland annat drivit på för att både Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska informera om vilken betydelse bl.a. yrkesval, deltidsarbete och fördelning av föräldradagar har på livsinkomsten. Vi vill även se över följsamhetsindexeringen. De som idag sitter med de lägsta pensionerna, oftast kvinnor, påverkas till stor del av följsamhetsindex.

Distriktsstyrelsen delar således motionärens beskrivning, men anser inte att en "total renovering" av pensionssystemet är rätt väg att gå - då många delar av pensionssystemet faktiskt fungerar väl.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

60: Avslag

Motion #473

Motionsskrivare: Pietro Marchesi
TÄBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Vård och omsorg
Medmotionärer:
Annica, Nordgren, Stockholms Län,
Ann-Sofie, Lager, Stockholms Län,

Inkludera tandvården i den allmänna sjukvården

Vi föreslår att tandvården inkluderas i den allmänna sjukvården, på samma sätt som andra delar av vården är organiserad idag. Tandvården är en av de största hälsoutmaningarna i Sverige, med en hög andel personer som lider av tandproblem och tandvårdsrelaterade sjukdomar. Detta leder till höga kostnader för både samhället och individen, och skapar ojämlikhet i vården.

Att inkludera tandvården i den allmänna sjukvården skulle innebära att alla får tillgång till högkvalitativ tandvård, oavsett socioekonomisk bakgrund och var i landet man bor. Det skulle minska ojämlikheten i vården, leda till bättre folkhälsa, en mer effektiv vård och minska kostnaderna för både individen och samhället på lång sikt.

Argument för en inkludering av tandvården i den allmänna sjukvården ur samhällets perspektiv: Bättre folkhälsa genom att förbättra tandhälsan hos en större del av befolkningen. Tandproblem kan leda till allvarliga sjukdomar och hälsoproblem, vilket innebär att en effektiv tandvård kan bidra till att minska belastningen på övriga delar av sjukvården.

Ett bra tandhälsotillstånd kan innebära att människor kan jobba längre och därmed bidra till samhällsekonomin på ett mer produktivt sätt.

Tandproblem och sjukdomar som orsakas av dålig tandhälsa kan kräva dyr sjukvård och därmed innebära en stor kostnad för samhället.

Bidra till att minska ojämlikheterna i samhället. Idag har inte alla människor råd med tandvård och därmed riskerar de att lida av tandproblem som kan ha allvarliga konsekvenser för hälsan. En inkludering av tandvården skulle kunna säkerställa att alla får tillgång till den tandvård de behöver.

Argument för en inkludering av tandvården i den allmänna sjukvården ur individens perspektiv: Underlätta för människor att få tillgång till tandvård i hela landet, särskilt för personer som har svårt att betala för den tandvård de behöver.

Göra tandvård mer prisvärd för individen.

En bra tandhälsa har positiva effekter på den allmänna hälsan och välbefinnandet.

Att-sats

- 117: Vi yrkar att, Centerpartiet verkar för att tandvården inkluderas i den allmänna sjukvården.
- 118: Vi yrkar att, Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts för att utvärdera kostnaderna och konsekvenserna av att inkludera tandvården i den allmänna sjukvården.
- 119: Vi yrkar att, Centerpartiet verkar för att tandvården ges samma prioritet som annan sjukvård i framtida hälso- och sjukvårdsreformer.
- 120: Vi yrkar att, Centerpartiet verkar för att stärka den förebyggande tandvården för att minska behovet av tandvård och öka den allmänna hälsan.

Yttrande Distrikt

2008 genomförde dåvarande alliansregeringen en tandvårdsreform med ett allmänt tandvårdsbidrag och ett högkostnadsskydd för att fler skulle få råd till regelbundna

tandvårdsbesök. 2013 genomfördes också ytterligare förstärkningar, som stöd till personer som kan få problem med tänderna på grund av sin sjukdom eller funktionsnedsättning. Fortfarande är dock avgifterna för tandvård betydligt högre än ett läkarbesök. Vi ser att detta med tiden behöver ses över för att alla kostnader inte ska hindra någon att ha en bra munhygien och kunna få hjälp med sina tänder och på längre sikt bör därför tandvården subventioneras på samma sätt som sjukvården. Men en sådan reform skulle kräva mycket stora ekonomiska resurser och vi ser att det finns stora brister och behov inom andra delar av hälso- och sjukvården som vi först behöver lösa, En sådan förändring behöver dessutom ske stegvis och vi vill i första hand stärka insatserna för att äldre, sjuka och personer med funktionsnedsättning ska få bra tillgång till förebyggande tandvård.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

117: Besvarad

118: Bifall

119: Besvarad

120: Bifall

Yrkande

Annica Nordgren

Att-sats

117: Bifall

Pietro Marchesi

Att-sats

117: Bifall

119: Bifall

Kommitténs förslag

117: Bifall

119: Bifall

Motion #574

Motionsskrivare: Christine Lorne
NACKA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Vård och omsorg
Medmotionärer:
Johanna Engström, Uppsala
Daniela Sameland, Sthlm Län

25% av sjukvårdsbudgeten till primärvården

Sveriges akutsjukvård är av internationell toppklass. Den som är frisk och får en akut allvarlig sjukdom eller drabbas av skada kommer att få förstklassig vård. För många med långvariga allvarliga sjukdomar är vården också av högsta kvalitet. Men vården är på många håll överbelastad. Fyllda akutmottagningar och brist på vårdplatser är vanligt och orsakar både lidande hos patienter och närstående och etisk stress hos personalen. Dessutom fragmentiseras vården allt mer där specialister och subspecialister tar ansvar för sitt område, men varken har resurser eller förutsättningar att se helheten, något som särskilt drabbar multisjuka människor. För att få till en fungerande sjukvård behöver vi sluta titta på varje enskild del i vårdkedjan för sig och istället se helheten.

På samma sätt som ett hållbart hus måste byggas på en stabil grund behöver vårdsystemets grund vara stabil, och grundplattan för vården är primärvården.

Med en välfungerande primärvård där invånare enkelt får kontakt och hjälp när de behöver det, och dessutom av vårdpersonal som har kännedom om dem, kommer fler få rätt hjälp snabbare och hela vårdsystemet på sikt fungera bättre. En stärkt primärvård är även en jämställdhetsfråga, då de personer som enligt The Lancet Global Health Commission skulle tjäna mest på en utökad och förbättra primärvård är bland annat barn, kvinnor och personer som lever med kroniska tillstånd.

Primärvården är allmänt erkänd som en nyckelkomponent i alla högpresterande hälsosystem och är en väsentlig grund för en välmående befolkning. En personcentrerad vård som hålls ihop av en allmänspecialist som känner en är det som ger förutsättningar för att förebygga ohälsa och klara av att bevara en god välfärd trots en åldrande befolkning. Men Sverige har inte och har i stort sett aldrig haft en välfungerande primärvård, och detta beror åtminstone delvis på att primärvårdens andel av den totala hälso- och är alldeles för låg. Primärvården i Sverige utgör en mycket mindre andel av de totala resurserna inom hälso- och sjukvården än i jämförbara länder. Det har konstaterats i flertalet statliga utredningar genom många år, tyvärr utan att någon förändring sker. Med bättre förutsättningar kommer arbetsmiljön både inom primärvården men också i övriga hälso- och sjukvården att bli betydligt bättre. Denna motion handlar därför inte bara om att förbättra vården, utan även göra det mer hållbart att jobba i alla delar av vården.

För oss centerpartister är det faktiska resultat som räknas. Det är därför vi får många håll runt om i Sverige driver omställningen till en nära vård, för att det är så vi kommer få vården att fungera bättre, både på kort och på lång sikt.

Att-sats

- 162: Att Centerpartiet verkar för att organisera primärvården utifrån på evidens och fakta. Kontinuitet, helhetsansvar och kostnadseffektivitet ska vara vägledande.
- 163: Att Centerpartiet verkar för att primärvårdens andel av vårdens resurser når 25 % år 2030.
- 164: Att Centerpartiet verkar för att staten tar ett ekonomiskt ansvar i omställningen i enlighet med de statliga utredningar som gjorts, både "Effektiv vård" och "God och Nära vård" och skjuter till minst 5 miljarder kr per år till regionerna under 10 år för att möjliggöra omställningen till en nära vård

Yttrande Distrikt

I centerpartiets valprogram 2022 för region Stockholm framhålls tydligt behovet att öka andelen av sjukvårdsbudgeten som går till vårdcentralerna, husläkarna och övrig primärvård från dagens 17 till 25 procent. Tanken är att stärka vårdcentralerna och husläkarna för att ge dem möjlighet att vara navet i patienternas vård, detta för att lägga en grund för en god och sammanhållen vård med kortare vårdköer. Vårdcentral och husläkare ska enligt valprogrammet vara den första självklara kontakten med sjukvården och en sammanhållande länk för patienten. Motionen stämmer därmed väl överens med det av regionen fastslagna valprogrammet. Vidare instämmer vi i vikten av att primärvården organiseras på evidens och fakta.

Distriktsstyrelsen förslag till beslut

Att-sats

162: Bifall

163: Besvarad

164: Bifall

Reservation:

Att sats 163 Till förmån för bifall: Patrik Buddgård

Yrkande

Patrik Buddgård, Christine Lorne

Att-sats

163: Bifall

Kommitténs förslag

163: Besvarad

Motion #734

Motionsskrivare: Axel Östlund
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Vård och omsorg

Utveckla politik och vård för barn med NPF

Omsorgen för barn med Neuropsykiatriska Funktionsnedsättningar har under en längre tid ej nämnvärt förändrats och har fortfarande en lägre status än många andra sjukdomar och funktionsnedsättningar. Hösten 2022 publicerades för första gången nationella riktlinjer och rekommendationer av Socialstyrelsen med föresatsen publicera en uppdaterad version i slutet av 2023. I den inledande sammanfattningen uttrycks bl.a. att:

-Du som är beslutsfattare i hälso- och sjukvården bör se till att insatserna där hålls ihop och är kontinuerliga – från misstanke om funktionsnedsättning till uppföljning. För detta behövs tydliga rutiner för samverkan mellan bland annat primärvården, den specialiserade psykiatrin, beroendevården, habiliteringen, socialtjänsten, förskolan, skolan och elevhälsan. Även kriminalvården och Statens institutionsstyrelse behöver delta i samverkan, som är särskilt viktig kring personer med komplexa behov.

-Som beslutsfattare i hälso- och sjukvården eller socialtjänsten kan du också behöva erbjuda kompetensutveckling om adhd och autism för flera personalgrupper, till exempel för socialsekreterare, LSS-handläggare och personal i barnhälsovården, elevhälsan och beroendevården. Socialstyrelsen har mycket stödmaterial att utgå från.

Det är viktigt att Centerpartiet tar ett ansvar för att bl.a. med hjälp av riktlinjerna och dess rekommendationer både utvecklar sin egen politik men i synnerhet lägger förslag för en avsevärt förbättrad vård och omsorg för barn med NPF.

Befintliga åtgärder är i nuläget otillräckliga. Vården består nästan uteslutande av psykologiska insatser som går ut på att vårdgivande psykologer och läkare instruerar föräldrar hur de ska våra barnen. Kunskaper och åtgärder inom kommunal förvaltning skiljer sig enormt från kommun till kommun från att driva egna resurs- eller särskilda undervisningsgrupper till att knappt ha några organiserade åtgärder över huvud taget.

Det finns kort och gott otroligt mycket att förbättra.

Att-sats

- 210: Att samtliga Centerpartiets förtroendevalda och anställda med ansvar för frågor inom
- primärvården (inklusive barnhälsovården och ungdomsmottagningar)
 - barn- och vuxenpsykiatrin • barn- och ungdomsmedicinska mottagningar (BUMM)
 - elevhälsan
 - habiliteringen
 - individ- och familjeomsorgen
 - funktionshinderomsorgen (inklusive socialpsykiatrin)
 - äldreården och äldreomsorgen
 - beroendevården • kriminalvården
 - Statens institutionsstyrelse (SiS),
- ska läsa Socialstyrelsens 'Nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism 2022.'
- 211: Att Centerpartiet i Region Stockholm driver implementering av föreslagna rekommendationer i Socialstyrelsens 'Nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism 2022.'
- 212: Att Habiliteringen inom Region Stockholm utökar sitt stöd till barn med autism inom sin befintliga liksom i de nationella riktlinjerna rekommenderade psykologiska insats

– Mångsidiga Intensiva Beteendeinsatser (EIBI) – till att genomföra insatsen med egna resurser direkt riktat till barnen.

213: Att Habiliteringen inom Region Stockholm får i uppdrag leda de samverkansinsatser som de nationella riktlinjerna rekommenderar och att i synnerhet inkludera kommunerna och de för skola och förskola ansvariga förvaltningar.

214: Att Centerpartiet i Region Stockholm tar initiativ till kommunöverskridande samarbete för att tillgängliggöra aktiviteter såsom kurser inom kulturskolan och liknande offentliga verksamheter riktade till barn med NPF.

Yttrande Distrikt

Förtroendevalda och medarbetare i Region Stockholm ska givetvis ha den kunskap de behöver för att utföra sina uppdrag och vi förutsätter att de som behöver är insatta i Socialstyrelsens riktlinjer på alla viktiga områden. Däremot är det inte framkomligt att införa att tvång att läsa ett särskilt dokument, och inte heller att följa upp att så sker.

Distriktsstyrelsen instämmer i att vi behöver se en förbättrad vård och omsorg för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar framåt. De nationella riktlinjerna för vård och stöd vid adhd och autism kommer vara ett värdefullt prioriteringsstöd till beslutsfattare och chefer i arbetet med prioriteringar. Socialstyrelsen kommer utifrån dem att utvärdera vården vid adhd och autism för att belysa i vilken mån regioner och kommuner arbetar enligt rekommendationerna och det kommer skapa förutsättningar för en mer jämlik vård mellan olika kommuner. En del av rekommendationerna och samverkansinsatserna är dock utanför regionens rådighet vilket gör att regionen inte har möjlighet att fullt ut följa förslaget.

Habiliteringen i Region Stockholm erbjuder redan insatser direkt till barnen själva (och till deras vårdnadshavare).

Distriktsstyrelsen förstår tanken och vikten av att-sats 4, men även här ligger en del av rekommendationerna och samverkansinsatserna utanför regionens rådighet. Att-satsen skulle dessutom innebära ett direkt uppdrag till habilitering

Vad gäller att-sats 5 finns en överenskommelse om samverkan kring hälsa, vård och omsorg mellan kommunerna i Stockholms län och regionen, och en särskild överenskommelse om samverkan kring barn i behov av särskilt stöd: Distriktsstyrelsen ser dock positivt på att utöka denna samverkan enligt motionärens förslag.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

210: Besvarad

211: Besvarad

212: Besvarad

213: Besvarad

214: Bifall

Yrkande

Indra Karreskog Rehbinder

Att-sats

210: Avslag

Kommitténs förslag

210: Avslag

Motion #737

Motionsskrivare: Albin Schlegel Åberg
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Vård och omsorg

Vårdval inom BUP

Psykisk ohälsa är ett utbrett problem bland unga. När allt fler barn och unga mår dåligt och behöver stöd eller till och med vård är det inte acceptabelt med köer till barn- och ungdomspsykiatri. Med fler aktörer inom barn och ungdomspsykiatri skulle köerna kortas vilket skulle leda till ett minskat lidande för dessa barn och unga. Det är också viktigt att du får välja vårdgivare så att det passar dig och dina behov.

Därför yrkar vi:

Att-sats

218: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att ett vårdval inom barn- och ungdomspsykiatri införs.

Yttrande Distrikt

Centerpartiet i Stockholms län är redan positiv till ökad valfrihet i vården. Vi ser att även barn och ungdomar bör ha rätt att välja en privat eller offentlig vårdgivare för sin vård inom psykiatri genom ett vårdval är något vi ställer oss bakom i praktiken. Det viktigaste är dock att trygga och erbjuda rätt stöd- och vård till barn och ungdomar inom en rimlig tid, vilket man idag inte lyckas med.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

218: Besvarad

Motion #753

Motionsskrivare: Albin Schlegel Åberg
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Vård och omsorg

Bättre öppettider hos UMO

Idag har UMO öppettider som inte är anpassade till unga. För ett besök hos UMO måste man nästan varje gång frånvara från lektioner i skolan, detta då UMO har öppettider på skoltid. Det är inte rätt att unga ska tvingas välja mellan ett besök hos UMO eller sista genomgången inför ett avgörande prov. För många kan även ett besök hos UMO vara jobbigt, och då är det önskvärt att ha möjlighet att göra det besöket efter skoltid när klasskompisarna inte behöver undra vart du är.

Därför yrkar vi

Att-sats

247: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att anpassa UMO:s öppettider till unga, exempelvis genom längre öppettider efter skoltid.

Yttrande Distrikt

Ungdomsmottagningar drivs gemensamt av regionen och kommunen. Regionen står för barnmorska och läkare, kommunen för kuratorer. Alla ungdomsmottagningar i Sthlm har öppet till kl 19 minst en dag i veckan. Odenplan och Gullmarsplan har öppet på lördagar. Vi har även tjänsten UMO online där det går att kontakta regionens del av ungdomsmottagning alltså barnmorska i appen Alltid Öppet. Ungdomsmottagningarna har en viktig verksamhet och vi håller med motionären om att det ska kännas enkelt och lätt att nå mottagningarna. Vi håller därför med om att en översyn bör göras av öppettiderna.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

247: Bifall